

Расправа о Босни и Херцеговини у угарском сабору.

(Продужење.)

Посланик Јакоб Турговица. Говорник у бесједи својој критикује пројекат и напоставља изјављује да одбацује приједлог и потписује приједлог за одузу Херцеговине и Етвеиона.

Мажуро Јокајија у подужој бесједи брани изабри пројекат о кредиту за милиционарну окупирану земљу, а посланик Тиса одговара Јокајија, те у краткој ствари одговара Јокајија.

Пресједник министарства Тиса села прије свега да објасни питање о компетенцији Силађија. Између осталог рекао је и ово: У јавној сједници делегације сматрало се и аграрно питање. Не могу допустити, да ако когод не мисли на демократско ријешење тог питања, да би то било непријатно кад би се до аутономних институција хтјели невести каково је било законско стање посједата прије окупације; јер ипак, демократски модалитет ријешења у једној земљи може се само тако наћи, ако се развистри досадо постојеће право стање. То је такође била и права тешка — хоује је, да се овдје ондје умјешно прегрјетим бирократизам — али свакако је то била права тешка, да се посјед осигура посједнику, да му се приход осигура, али да с друге стране народ добије сигурно заштита, да се од њега неће нестати ништа, него што се по постојећем закону некако може. Ја мислим да би по напору оних, који би хтјели да аграрно питање што прије ријеше, морао то бити први корак, кад би ради осталих предмета предмети имали. Ја изабри не мислим, да би лежало у нашем интересу, да чукајемо него како је практично, али ипак на основу постојећих односа, уредимо та питања. Јер није била основана ова тјудаља, да је заједнички министар финансија рекао, како нам лежи у интересу, да тамо изазале се не толико по врлоности, колко по вјеродостојности различне ставовике каде против других држава. Он каже, да нам лежи у интересу, да народ међу собом живи у миру, а врли је услов, да може у добрим односима међу собом живјети, тај, ако је снага на чијој се својим правима и дужностима. Ако нам то мора бити тешка, онда не смијемо на шта испустити, да је тамо најважнији елемент мултилингвизма, који изазде потребан посјед за стабилност, а у интересу монархије, није је лежало, није је лежало, да се било одузимањем било откуном посједата тај елемент само на земљу.

Михаило Полит (докликује): Дакле да се узурпација одриче?

Министар-пресједник Тиса: Нећу да се упуштам у дебату, али ћу пријети, да владе бесједој да се односији да своје марају тако развити, да законодавна добију јаснију слику него досад. Велика, општа тужба је јавно подигнута; речево је на име, да ми Босну пустотимо са нама у руди, и да тамо варварски поштујемо. Но од нас се наравно не може испати, да ми оне, који нашим војскашима е оту носене и уни, привратимо на своја преа као јунаке за слободу; али не појмим како се може говорити о варварству тамо, г је се посједије угушеног устанка падала амасетивја за све, оних оних неколико вођа и за оне, који су вашиком лудима или другам насјела чинили.

Није ми јасно, за што у делегацији није поел. Дец. Силађија као пристапник д живнога основа, есу сваку своје аргументације употребјенио у питање компетенције. Он је и тамо говорио о питању компетен-

ције па је и клево, али је већ и тако не-кљаво да задржава себи опширно распра-вање питања на другом поеду. Ја ћу разјаснити, за што сам се зачудио. (Чујмо!) Јер, да му је у делегацији изабрило за руком, да еилом своје аргументације коју није тако тако опробоа, већину делегације увјери, да она није била компетенција за обобравање оних свота — донјиде ћу доказати, да је била. — она би се нашла изглема и средстава, да се без никаквог иза-без никакве веће компликације ствар израв-на. Једна делегација би увјерила другу; или кад и не би било тако, то онда не би дошло до таквог закључка, кога би једна од делегација сматрала да јеки ваи њене компетенције и ријешења би се могло наћи без изитне уставне компликације између о-бије државе оне монархије.

Ја питам: кад би једном наступило тај случај, да оне издатке, које су објиде делегације једнострано усвојиле и који су у већ санкционираним закључцима утврђе-ни, и ради којих је једно законодавство на основу компетенције одобрило и покри-ће, да те издатке друго законодавство пориче — зар отуд не би пронашле ус-таване компликације, којима би валао да ставе на пут сваки онај, коме на ерду ле-жа оштеће добро, а не страначка тактика? Он је декле тако требало своју снагу аргу-ментације развити; јер ако тако побједи, онда може своју вољу без компликације испустити; а не оставити за ову дворану, јер ако ондје побједи онда се то може до-годити само са замјетима.

А сад да приједом на питање о ком-петенцији. У 24 чл. берлинског трктата, који је нашим законима утврђен, стоји: „Провизије Босну и Херцеговину ће оду-парат Аустро-Угарска и њима управљати“. Мислим да те ријечи не требају коментари. Ми смо врелима два задатка: окупа-рају с једне стране, администрацију с дру-ге стране.

Да будемо на чието, шта значи ријеч окупација. Г. посланик Силађија позива се на законско право тумачења. Не желим, да г. посланик моју изјаву усвоји као зна-ствену. (Чујмо! На крајој левници.) С тога ја већу изабрико изјаву дати. Али ја мис-лим, да ће он ради смисла францеске ри-јечи прихвати као ауторитет рјечник фран-цеске академије. (Један глас са крајње ле-внице: окупација није францеска ријеч, већ латинска! ларма.)

Тамо стоји: окупирати значи једну најврсну област или мјесто војнички зау-зети и посједети. (Престале.)

За тим говорех о администрацији, спомиње ово: зак. чл. VI: 1880 говори са-мо о администрацији, а не о окупацији, а пошто је поел. Силађија сву своју аргу-ментацију основла на овом закону, онда и његов говор изгледа као тифљава која не-ма темеља.

Посланик Силађија вели на једном мјесту, да по зак. чл. XII: 1867 фортифика-ције, касарне, итсна спадају у зајед-ничке ствари, али како у области монар-хије а не изван ње. Али тај закон говори о издатима монархије, и одређује да су војска и ратни прирачуци заједнички, али ипак не говори о утврђењима јер она по природи ствари спадају у војну, буџет и нијеју видјел велача за територију.

Ишта би се догодило, да нијесмо Бо-сну окупирали, а да смо се, што је ма кад могуће, узели у рат? Кад би војска пре-корачила границе монархије, зар би ратни трошкова претали бити заједнички?

У опште, ја сам тог увјерио, да кад окупација, као што рекох, значи не само посједује, него и одржање посједутог, то је наша дужност да се бринемо за то, да наша војска то може и одржати, и ипак је дужност, да те издатке у смислу наших

закон а признамо као заједничке војне из-датке, који спадају у компетенцију деле-гације. (Гласови са крајње левнице: а ка-сарне?)

Г. Силађија приједује, да су Босна и Херцеговина тако нареле, да су већ по-стале и услов екстензије оне монархије. Да је то тако, то нијесам нишад рекао; али да је то услов остварива монархије, ту глору, која се тајила за њену снагу, одр-жати и доказати, да је та вјера била о-правдана, и да све што том повјерену ишоди, исто тако штете донаша и оствар-ку монархије, то сам казав, а кажем и данас.

Г. посланик је рекао, да нас је Босна руширала — ја то са свим не допуштам, али прицијем, да су терети тешки и не-повесни; али он се од Босне плаши и за-вишу уставност, да њему слободу. Питам ја, зар је Босна заиста тако велика сила, да може потрести устав објиде државе у овој монархији? Не, ако њашој уставности не пријети никав друга опасност — Босна и Херцеговина јој не ће досадити!

У даљем току сврга говора збори министар-пресједник Тиса позавише о пар-ламентарним приликама.

Послије Тисиног говора одгоћена је сједница на 5 минута.

У изјављеној сједници нас први ријец:

Фердинанд Хоранскија која је позавише Јокајија позавиша критику-вао. Говорник није прије свега да се кла-да одлучно изрази о својим тешкама. Као противник авасције он је против пројлага.

И гвјат Хелдија између осталог свог изјављеног рече: И ема окупација је само сумњичење. И эле чула, овај исти Мајуро Јокајија, који је тако сумњичење опозитивно предугдео са ошким инсти-туцијом и који је у својој фантазији дошло до тог моралног атентата, да је хтно Ко-ломана Тису ставити у један ред с Кошу-том (живо одобравање и веселост на крај-ној левници) тај исти Јокајија догаво да-нае да набава владу једном идејом, ваје се он међу тим само дочека, правиде да речево коју он сам жаи, он је сам нема, хоће да је спав идејом, коју је од владе некао. (Веселост на крајој левници.) Вла-да нас на уста г. министра пресједника с готовошћу уз ерва поштувану десину, да заиста лежи у владушћу често налик на идеју, да може бити, да ће се у буду-ће десети нешто, што није велик на ово данашне.

Разумјем већ ту политику, доста често смо је и кушали с њаше стране. Кад год је на ту ствар требало новаца, увијек смо се залази новог дукавства. У почетку се морало одобрати 60 милиона на непред-виђене ванредне трошкове, а увјерилао се испод руке, да су потребни против Русеје. Послије је онет требало новаца, јер смо били унутри у Босни. Речево се, кад смо већ унутри вала нем и управла-ти, а за управу треба нам новца, дакле смо у тјеснаци, даемо. Букнуо је за тим и устанак. На то су казали, по њашика част је ангажована, не можемо допустити за-лијен глас њаших војника три какав уштр-ба, но в ту треба новца. Даде се и на-то. Сад је устанак угуши и мало по мало изазими из тјеснаци, али новца при сва-том треба, и с предноставком, да ће кроз три месеца дана под нашим новим изгов-ором онет нестати, а да данас по сваку ни-јесу деђу до новца, чека се лађају? Ка-жу дајте ми само длаве, што се тиче бу-дћности, тражићемо какву идеју и на ра-чун и е е овај 21 миллион. (Донадије на крајој левници.) Г. министар пресједник рекао је у својој учерањој бесједи, да опозиција има лак задатак, она узима на око уштрбе и терете вођене политике, а

то су ствари које се руком дају опшати и њих она критикује. Доким се ова, што ба се десило, да је друга и другачија политик-ка пођена, неча очевидно доказаати; а то је онет владин показја. Допустите ми да је то заиста врло чудновата дојка. Мене докма увјек противном учи, да у претрелану такне ствари која постоји вр-ло објавило треба поштуати, јер само се постојећим фактима може врлома дока-зати, да противно одговара правди. Заиста је лак задатак рећи, да би ова политика много била била, а да се ово или ова ни-је догодило, збили би се знаменита дога-ђаја. На тај начин нема на свијету те эле-то истине коју неби човек могао бранити, јер увјек се даје рећи: истина је да је негодан, врло негодан показја, али нас увјеравамо, да би много била била, да се друго политика дјерала. (Веселост на крај-ној левници.) У осталом и то је један од оних у д и а г. министра-пресједника, које су у овој кући већ изгубиле свој утја, замишља смо се већ сви на њих. Можемо се споменути, да је за вријеме поравњања, тај је већ испуцао био еле разлозе, ове-ме приједога: ја не вјерујем да би госпо-да посланици тако са опозиције могли до-гести у склад са својим редодубљем оно што би се десило, да ја то поравњање ни-јесам примио. Чиста је ствар, да на ово нема одговора. На шта је и данас рекао одмах у почетку дискутирања питања о изазекности, одговарајући мом пош. при-јателу Д. Силађију? То је казао, да он, односно влада није тада на брау руку на-дјеј тиовала од делегација, да одобри по-требну своту, већ да је оставио, док ствар пред сабор не дође, он не би при-мио на себе одговорност, тако гроне ста-ри би се догодило биле. Та мојим нас, имајте доброту већ једном показати ту страшно ствар, речево већ једном, како је эле, то страховито эле, што би могао ишћи, да нас није господа благодолно сво-јом премудрошћу. (Веселост на крајој левници. Тако је.)

У својој прегјучерашој бесједи ве-ли: наводите знати, да се у тим новца-има показвају немири и ти су немири г. 1877 били повод руско-турском рату. Ирао питам, да ли су оне немири, што лине управо тамо постоје? Или се сада законд-во г. министар-пресједник толико забудно у Турску да је, кад смо ми прије рата говорили са интерплетом Турске, на сва уста неповојдало, да он ишвада веће до-пустити, да за туђу снагу потече и једна наш мајуресе криш, а данас се тако изла-убио у то Турцима, да већма моћи, да ти немири, који би Турцима д сајавали, сад мајурени период дирају? Та немири трају јаш и сада. И у томе има г. посланик По-лит потпуно право, да смо њашом цивили-зационом снагом тако у Босни за ово кра-во врлиме Аустроји у Мађарску већма ошрали и ошрали, по што су ирали Тур-чина за петогодишњег десетства. Рава-ка је само та, да све што се до сад до-ђало против Турца, сад се догађа против Мађара. (Истна је! тако е! на крајој левници.) Не видимо ми опа-сност по Мађарску у ширену материјалне свате Русејине, него ми изабримо опасност у ширену руске ефере моћи, и баш то-сте ми допустити да се догоди и његовје-те неспресто окупацијом Босне, јер кад прегједимо шта догађаја од ели-ет-ванског мира амо, увјерићемо се, да руски народ има врло леку и погодну идеју. Она може рећи а и говори оним народима: што сте год доброту добили, све можете мени захвалити; ако сте мање постигли, по што ншто сам вам изабрила била дати, прициши-те то Аустро-Мађарској. Сви ирали ради овог што није тако народима по жељи испало, пада на нас, а што је повољно

„Листак Гласа Црногорца“.

ЊЕГОВОЈ СВЕЈТОСТИ
НАШ ЉЕДНИКУ
НА ДАН РОЂЕЊА
XVII. ЈУЛИЈА MDCCCXXXII.

Вес'о данак, успомених блага,
Кљак веселих пут тебе се ори:
Шва нам био, како неки дрта?
Шва нам био! нећ у тебе кора

Сва врлина Петровића трага. —
Нос са савиаш не се му про абора,
Нећ се стварање не се процаи крага
Мале Српства за слободу бора

Два Данка, воде душе своје
Ишљеднице нећ у теби драге. —
Страха Рада нека ти провоје

Бјесаи вла, ко и бабј Дана. —
Нос у тајне савиаш не хоје
Шва евој драгој ишљеднице драге!

ХИГИЈЕНА СРЦА И ЖИВАЦА
од
Дра Павла Мантегаце.
С талијанског.
(Саршета).
Добра осјећана морају имати своју свакодневну храну, па ако поведете на један дан без никаквог племента, одвајана, или добра дела, вјерује ми да не бете у-живљата потпуно здравље, јер овога не може бити без сталног задовољства и без ду-шевног уживања. Кад би многи намрште-ни, хипохондрични и несретни суди уч-овали само једном какво добро дело у тој мањери да би се за тих болне осјећања, из-јасно би се увјерили, да је кој рецепт мно-го бољи од свих разних лекова и средста-ва који се могу добити у апотеци, у кула-ца и у подруму.
Кад тражили здравље и радост у до-бром дјелу, икамо још једну добру ствар. Дјејство најбоље медицине не траје ду-же од неколико минута или часова, па се мора поново узимати, ако хоћете да про-дужимо њено дјејство. Али добре ишљед-нице док ак дела много дуже уживошу на-ше здравље, оне се не бришу и не ишчла-вају тако лако.

унесемо одвајност укорећену разборитошћу, убјеђена не купљена ни позављена на у-длив, него она која смо сами свјали, еде-јили, и жељели на својој живи. Треба да правда буде снажна а снага праведна. Не треба да се задовољимо само животињским насладама, него стојећи на аскамату да-вашњата дан, треба да упремо очи у сву-страну, у прокопурашину, у всеки идеал, који је свакоме потребан, раднику и краду, сељаци и владари.
—
Рађени без знања и воље, умеремо про-тив своје воље, а често и без знања. И-жећу те зорје и сутона видимо да нам жив-от поције без свјести а сврхује се у пра-ку. Али између те двоје талне пража се једна језва свјетла зинаја, која нам блиде-жа естажу, што води навише, убојек ишване да се повисмо до овога што је лепо, и-стинито и добро. То су три лица нашега божанства, три лица а један Бог, а то је идеал.
СЕДМА ГЛАВА.
У овој ћу вам главни јавести неколико ошрајама, у којима је изражено оно што су наша и нешудно доказала да је истина. Гете вели: преклењена размјењеност и ошрајност, која савине много повисе на своју личност, могу да препогору ково-кондирају, ако им не одбјега размјењу-ју.

Да бисмо окупали здравље тијела и ду-ше, треба да намира са интересом и зажа-м вем пратио оште догађаје у свијету и у човјечанству.
Треба се свом свомг унивати, да до-ведемо у равнотежу евољуцију са уну-тршњошћу њашом. Та равнотежа, у којој се може остварити ишом волеја, са-стоји се у умерености и обшром на хра-вене и плођење; у тачној размјери иш-ћу одмора и претња и обшром на по-држљивост; у задовољству и располжа-вности и обшром на ошрајност.
—
Не би потребно било забринуте се са-штрасто, кад би смо им само једна вра-рети.
—
Да би рад био извор здравље, немој-но су потребна три услова:
I. Мора бити тако одржа да тајбу-не сваку крајност.
II. Мора се вршити са евољуцију, у-дливном врменом и око тога који важи за одговара њашом евољуцији а свакој евреји.
III. Треба та претња потрјебна са-мором и човјеб маричко преа свога рад-Така је наша претња, да нам се дун јаш-критични протрјебни нећ ли едмори.

зване госте, међу којима су се на једној страни за дугачком трезом низали и сви учесници овд. основних школа, које је Њ. Свјетлост Књаз-Нашљедник чистио, сједићи узједно са својим драгим братом, свјетлим Књажевљем Мирком, у прелезу те трезе. По што је пачера свршена била, Његово Височанство са пратњом оби-де вас народ по бањи, и за тијем се оти-очине право народно весеље по свијем крајевима бање. На ј се страни игравало, на другој играло, а трећој свирало, на четвртој патретије чинили и т. д. На средњи бање играло је пригорско оро. За цјело то вријеме народ је чахчен разним нијем. Тек око по ноћи, по што је Његово Височанство Књаз са високијем члановима свјетлости двора пошао на ноћни одмор, народ се разишао по свије-ма крајевима вароши, по весеље је и да-ље трајало и ујутру се чак до киоска „при лани“, где је и рађање сунца сјутра даи продавање.

Ако још додам да је Његово Свјетлост Књаз-Нашљедник тај дан примио са разнијех страна Црне Горе и другијех крајева велик број значајнијех и одушев-љенијех телеграфских поздрача, онда др-жимо да смо у главном описали тецај зна-мените ове свјетковине која ће нам следе-ма вагда у души остати.

— Као што смо изјештевши, дутра ће нам стићи на Цетиње Његово Височан-ство Књаз и његово са другијем Њера-кима својијем, свјетлијима Књазицима која су ове године биле на наукама у Пе-трограду.

— У прошлу нејалу отворен је свачи-но возовозни Киосек „при лани“. Киосек се налази на новоме путу који во-ди на Ријеку, и то на најдешнем мјесту, он је г је се сазија и узима правца к Бри-твијецима. Изглед је ту величанствен: с једне стране висока Бритвијеца, а друге стране Добриштак, а под нама пукала дубо-ка долина добрка и некирска. Дали по-гледи хватају стари Жабљак, Врањину и Леселдру, а пред нама пукао плато језеро скаларско са бијелим Скадром на Боја-ну у свом јужном углу, а са казоским Бри-дима Румје и Сутормана с једне, Про-вјетије и Паклевог Врха с друге стране, преко којих се с краја виде промодене и три главе сједога Кома. Мјесто је за из-глед изабрано да не може боље бити. Ту је на ступовима савидаи покривен Киосек са отворенијима терасима, а мало натра-г и једна мала гостионица, где ће се краш-ти пиће и јело. Прошле недеље киосек је отворен у присуству Његовог Височанства Књаза, Њ. Свјетлости Књаза-Нашљедника и осталијех високијех чланова свјетлоста владајућег дома као и велика броја одли-чнога свјета.

— Од заступника Краљевине Талијанске на Цетињу, преваходног Господина Ду-ранда, добило је уредивство овога места писмо, које оидје с радосињом саопштава: „Пресвијетли Господице! Пошто нема на Цетињу талијанске колоније, то је на-ме ред, као Талијанца, који одавно стана-ујем у Црној Гори, за коју не веку толик веке самштају, да дубоко захвални цети-њским варошанима на свечаним почетијем којима они почастише успону легацион-ног патристе генерала Ђ. Гарibaldi.

Имајте доброту, Ви, пресвијетли Гос-подице, саопштати та која чуствна варо-шанима цетињским кји се стеклоше при чекају, а особито изнатованом комитету која је тај исказ промовирао.

Примите, и т. л.
У Г р у ж у, 19. Јуна 1882.
Одлаз сагта
Дуранд о"

Телеграми „Гласа Црногорца“.

ЦАРИГРАД, 13. Јуна. — Кон-ференција јуче конституисана под пре-сједништвом Кортија. Одлучено је да остане у савршеној тајности све што конференција буде радилa. Секретар није наименован никакав. Данас је Корти пријавио турском министру ин-ностранних дјела да се конференција састала, изјављујући му сажаљење што Турска у њој не учествује. Дру-га сједница биће по свој прилици сјутра.

ЛОНДОН, 14. Јуна. — Ингли-ска спрема војску за експедицију у Мисир ради заштите суецкога канала.

ЦАРИГРАД, 14. Јуна. — Сул-тан је даровао Араби-наши орден ме-цидије првога реда, а Кедиву је учи-нио поклон за спомен у дијамантима. Рагиб-паша изјавио да је савршено не-истинито, да је канал суецки у опас-ности. У јучерашњој сједници конфе-ренције све силе потписале протокол безивтељности, услијед чега су се

чланови конференције упустили у раз-матрање о положају Мисира.

БЕЧ, 14. Јуна. — У Рагиб паго-рјело цијело позориште изнутра скоро са свијем Ватра се појавила на подне. (То смо могли и из новина дознати, на ма и мало доцније. Вијест није то-лико важна да нам се тога нарочито телеграфа, У. Г. Ц.)

БЕЧ, 16. Јуна. — У јучераш-њој сједници конференције све су силе обећале да ће се уздржати од сва-ке изоловане акције у Мисиру, изуз-мајући случај, ако сигурност Јерусал-на буде у опасности.

ЦАРИГРАД, 16. Јуна. — У јучерашњој сједници конференције пред-ставници Инглише поднио главне при-једлоге, у којима се међу осталијем одређују права султанова на Мисир, гдјет коморе главареке, позлатице јевропскијех контролора, и означају се мјере које су нужне за успостав-љење и одржане реда.

ПАРИЗ, 19. Јуна. — „Тан“ јав-ља, да Француска спрема неколико ре-гимената да их баци у Африку и Ми-сир. „Тан“ држи да ће конференција одлучити, да Инглиска, Француска и Турска интервенишу.

КАИРО, 19. Јуна. — Пронеси се глас, да се је Араби-паша одлучио да иде у Цариград. Тога ради спре-ма прокламацију на Ријеку, у којој на-води да полази у Цариград с намје-ром да благодари султани на одлич-јама која му је даровао.

ЛОНДОН, 19. Јуна. — Из Уа-шингтона јавља се, да је убица пре-сједника републике сјеверо-америчке, Гито, објешен.

Књижевни огласи.

22. бр. «СРПСКИХ ИЛУСТРОВаних НОВИНА» доноси овај садржај:

Забавна: Првач из српског живота, од С. В. Н. — Пресе: Повестарицима, од Дра-гутина Ј. Илића. — Из природе: Јање Ане Сенекa, о патресу, превод др. С. Па-вловића. — Преводи: Да те вешто итало. Идеја Ђеђа Ђерека, превод Ј. Грчића. — Пресе: разиговина од у. — Српске ста-рине: Манастир Јовање под Кабланом, од Д. С. Мудутиновића. — Пресе: Циџа I. Ц., од Св. В. — Из злогоче: Инаје персе и дашто се употребљана, са примерима из народијех циека, од Јоже Медина. — Пресе: Нисолде IV., од Нев. Ј. Петровића. — Новостите: Нера Селовина од Лаос Костава — критика М. Д. — На редне умотворице: Постојице, експедице на јам дједом у Црној Гори. — Књижевност: Јади маријере књижевности, од С. В. Н. — Нови уметници: Алекса Бачваки, од Ј. Ђ. — Научне новости: Астрологија. — Уметничке новости: Тридесетосишницаби-отрадног превозног друштва, од — рр. — Сликарице. — Уг наше идустрације: Ста-ре српске слике: Лик Јована Рајића од Ј. Орфелина. — Икона казанске матери бо-жје, на радонице Овапчинова у Москви. — Спарта у Грчкој. — Књижевне биле-шке. — Библиографија. — Читалка: Лазар Кнежевић. — Помоћ Србима у Вици. — Слике: Алекса Бачваки, српски глумач — Јован Рајић, историј. — Икона казан-ске матери Божје. — Манастир Јовање у Србији. — Варош Спарта у Грчкој.

„Српске Илустроване Новине“ излазе сваких 16 дана два пуца табака, а цијена им је за Аустро-Угарску 4 фор. полугодни-ње или за 3 мјесеца 2 ф., за Србију, Црну Геру и друге крајеве 12 динара полугодни-ње, односно 6 динара на 3 мјесеца. Прет-плату у Србији примају све тамоније књи-жаре, а у осталим крајевима умодена г. г. скупљачи, као и вакална штампарија А. Пајевића у Новоме Саду.

Уредништво и наклада:

„Српских Илустрованих Новина“.

ПОЗИВ НА ПРЕПЛАТУ
на
ПРИПОВИЈЕСТИ

СТЈЕПАН МИТРОВА ЉУБИЊЕ.

Издавна зало Приповијетке В. Вр-чевића затим се одмах издавања припо-вједка многогласујељот Ст. Љубиње, за хог рече српски јесеник Лаза Коетић: да ако ако, то је Љубиња могао испустити душу у праг, да ће је народ у његовој

квизи прихвати, те ће живети њоме у зароду докле је траје.

Ми се надимо, да ћемо српској књи-жевости користити овим језиком, а да би се успојени по оштовој по и гуљету одужали, доносимо уга кнату и славу ниш-чеву са литерарном студијом о важности ових приповијетака.

Пужарја ово је о поштог, публи-ци, позивамо је најчистије, а нарочито Далматинце и Бокедце, да се изолде од-извати претплатом на ромек-јело дубим а дааматичком, кокојот Ст. М. Љубиње.

Рок претплати траје до Пе-трола-дне. Скупљачи претплате добљају на 8 књига 1 на дар.

Цијена је књига ф. 1.20 или 2 дин. 20 гро.

За Аустро-Угарску разаслаће се књи-га с платом у патот (рег Nachnahme); за поједни књиге пак молимо новац у на-пријед новт. укутајем јер би иначе пред-бројнице и патрина врло скупо стадо. Из Србије и Црне Горе молимо таковер нов-цац у напријед, пошто тамо не постоји уставнога платде у патот.

У Паиачеу, 30. Маја 1882.
Књижара Браће Јовановића.

(1—3)

ТРИЈЕШЊАНСКА ИЗЛОЖБЕНА ЛОТЕРИЈА.

1000 згодитака = флорина 213,550.

Главни згодитац 50,000 флор.

Једна срећка 50 новчића.

Ради продаје срећака ваља се одмах обратити на L. Herl-Ab'hilung der Triester Ausstellung, Piazza Grande № 2 у Тријешњу.

(3—3)

ТРИЈЕШЊАНСКА ИЗЛОЖБЕНА ЛОТЕРИЈА.

1000 згодитака у вриједности од 213,550 флорина.

Први главни згодитац у злату или готовијем флор. 50,000 а. вр.

Други главни згодитац у злату или готовијем флор. 20,000 а. вр.

За тијем разни згодитаци од по 10,000 флорина, па онда од по 5000, 3000, 1000, 500, 300, 200, 100, 50 и 25 флорина.

Свака срећка само 50 новч.

Срећке могу се добити у свијема мјесачицима, а кр. дуванцицима, лотеријашцицима и т. д. и т. д. аустр. уг. монархије — и код Лотеријског одјелеца тријешњанске изложбе (Piazza Grande № 2) у Тријешњу, на које вета се обрну сви они који би хтјели продавати ове срећке.

(3—3)

ПОШТАРСКИ

ЉЕТНИ РАСПОРЕД

поласка и доласка пошта.

ЛИСТНА ПОШТА полази са Цетиња за Котор у недељу; предавање до 10 и по ури у јутро; у уторник: предавање до 10 и по ури у јутро; у четвртак: предавање до 10 и по ури у јутро; у суботу: предавање до 10 и по ури у јутро.
Долazi из Котора, у уторник: разда-вање у 2 уре по по дне; у сриједу: раз-давање у 2 уре по по дне; у четвртак: раз-давање у 2 уре по по дне; у петак: разда-вање у 6 ура по по дне, ако пароброд елигне из Црмене у Котор.

ДЕЉИЖАНЦА полази са Цетиња за Котор у уторник, предавање у понедјељник до 4 уре по по дне.
Долazi из Котора у сриједу, раздавање у 3 уре по по дне.

ЛИСТНА ПОШТА полази са Цетиња за Ријеку, Бар, Даниловград, Накшић, Подгорицу и Улицу у понедјељник, сри-једу и суботу, предавање до 11 ура у утор-ник.

Долazi с Ријеке, из Бара, с Данило-вграда, из Накшића, из Подгорице и из Улице у уторник, четвртак и недељу, раз-давање у 10 ура у јутро, ако пошта стигне на вријеме.

ДЕЉИЖАНЦА полази за Ријеку, Бар, Даниловград, Накшић, Подгорицу и Улицу у сриједу, предавање у уторник до 4 уре по по дне.

Долazi у уторник, раздавање у 10 ура врид по дне.
Канцеларија је сваки дан отворена од 9 у а до 12 у јутро и од 2 до 4 по по дне.
Цетиње, 1. Маја 1882.

Управителство
Књ. црногорске поште.

ТЕЧАЈ БЕТКЕ БОРМЕ.

Од 19. Јуна 1882.

Државни дуг у сребру	7670.
Каф. порторо	7140.
С. Доминго	56 — 60 —
Рво према вретн.	37 — 63 —
Цукар аустријски	36 50 38 —
тучески	34 25 36 —
Цијене таве б. хаче	63 — 70 —
Тамјан	32 — 45 —
Наранце скривца	6 — 8 —
Карубе пудленке, за 100 кит.	7 50 —
левантинске	6 25 —
далматинске	— 1 —
Смокке Каламата	17 — 18 —
пудленке	— — —
Лимуни скривца	6 — 8 —
Бадемачки манд. ле пуд.	80 — 86 —
далматинске	— — —
Ђешинци	25 — —
Ц. шче	21 50 22 —
ашеница руска	11 30 11 70
угарска	12 — 12 50
галшка	10 75 — —
Кукурз (румански) руски	8 50 — —
угарски	10 — 10 25
Раж	8 — 8 50
Јечам	— — —
Зоб угарека	8 — 9 —
арблека	— — —
Пасуљ (фахол) према вретн робе	11 — 12 50
Боб	— — —
Леша	— — —
Ориж талијански	13 75 21 —
инглишки (кагајени)	11 50 14 25
Вуна боанска	108 — 115 —
морска	118 — 125 —
арбанска	121 — — —
истарска	— — —
Штине бовичка јеловице-штајерске	47 — 90 —
Греде	42 — 69 —
буквице	10 80 11 40
Уље итал. ниже врте	7 — 12 —
најбоље	— — —
средње врте	— — —
далматинска	42 — 42 —
истарска	41 — — —
Камсо уде у барду	9 40 9 00
у капагама	12 — 12 25
Коже стројене	165 — 85 —
сухе волонје	47 — 63 —
Далм. пет. и бое.	80 — 108 —
југосече	75 — 100 —
далматинске	60 — 90 —
воље	— 55 — 70 —
вулене етине	— 50 — 60 —
сухе	— 55 — 70 —
зече за 100 комат. у сребру	34 — 42 —
Боклар	35 — 38 —
Сарделе I барво	13 — — —
Ветриол шадри	26 — 27 —
зелени	— — —
Маело	70 — 100 —
Лој далматински	42 20 43 30
Садо	— — —
Мет (сало растопљено)	— — —
Салница	11 40 — —
Ракција етолар (100 татара)	— — —
Галвићи истарски за 100 кал.	25 — 26 —
Руж	— — —
истарски	8 50 — —
далматинске	7 50 8 —
Лшће од лаворике	14 — 14 25
Вишеке ертстине (бурша)	— — —
силух	25 — 50 —
Мед	24 — 31 —
Лузбер (бабунице од лаворике)	11 — 11 50
Наказ барво од 100 салотр.	— — —
Цуље (штрапе)	2 — 18 —
Катрам далматинска	14 — 16 —
Сумиор у праху	7 50 8 10

Народна привреда.

ТРИЈЕШЊЕ, 12. Јуна. — Газна роба на нашем тржишту имала је ово по-деде слездеће цијене:

	од	до
	ф.	и ф.
Вови црнорезки у уга, за 100 кит.	—	—
Каф. порторо	86	95 —
С. Доминго	56	60 —
Рво према вретн.	37	63 —
Цукар аустријски	36 50	38 —
тучески	34 25	36 —
Цијене таве б. хаче	63	70 —
Тамјан	32	45 —
Наранце скривца	6	8 —
Карубе пудленке, за 100 кит.	7 50	—
левантинске	6 25	—
далматинске	—	1 —
Смокке Каламата	17	18 —
пудленке	—	—
Лимуни скривца	6	8 —
Бадемачки манд. ле пуд.	80	86 —
далматинске	—	—
Ђешинци	25	—
Ц. шче	21 50	22 —
ашеница руска	11 30	11 70
угарска	12	12 50
галшка	10 75	—
Кукурз (румански) руски	8 50	—
угарски	10	10 25
Раж	8	8 50
Јечам	—	—
Зоб угарека	8	9 —
арблека	—	—
Пасуљ (фахол) према вретн робе	11	12 50
Боб	—	—
Леша	—	—
Ориж талијански	13 75	21 —
инглишки (кагајени)	11 50	14 25
Вуна боанска	108	115 —
морска	118	125 —
арбанска	121	—
истарска	—	—
Штине бовичка јеловице-штајерске	47	90 —
Греде	42	69 —
буквице	10 80	11 40
Уље итал. ниже врте	7	12 —
најбоље	—	—
средње врте	—	—
далматинска	42	42 —
истарска	41	—
Камсо уде у барду	9 40	9 00
у капагама	12	12 25
Коже стројене	165	85 —
сухе волонје	47	63 —
Далм. пет. и бое.	80	108 —
југосече	75	100 —
далматинске	60	90 —
воље	—	55 — 70 —
вулене етине	—	50 — 60 —
сухе	—	55 — 70 —
зече за 100 комат. у сребру	34	42 —
Боклар	35	38 —
Сарделе I барво	13	—
Ветриол шадри	26	27 —
зелени	—	—
Маело	70	100 —
Лој далматински	42 20	43 30
Садо	—	—
Мет (сало растопљено)	—	—
Салница	11 40	—
Ракција етолар (100 татара)	—	—
Галвићи истарски за 100 кал.	25	26 —
Руж	—	—
истарски	8 50	—
далматинске	7 50	8 —
Лшће од лаворике	14	14 25
Вишеке ертстине (бурша)	—	—
силух	25	50 —
Мед	24	31 —
Лузбер (бабунице од лаворике)	11	11 50
Наказ барво од 100 салотр.	—	—
Цуље (штрапе)	2	18 —
Катрам далматинска	14	16 —
Сумиор у праху	7 50	8 10